

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Сумський національний аграрний університет
Освітня програма	37230 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Сумський національний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37230
Назва ОП	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Прокопенко Наталія Павлівна, Ткачов Анатолій Валерійович, Васильєва Юлія Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	12.11.2020 р. – 14.11.2020 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/self_assessment_phd_204.pdf
Програма візиту експертної групи	https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Програма_дистанційного_візиту_ЕГ_НАЗЯВ_О_у_СНАУ.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОНП “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” є актуальною у контексті врахування сучасних викликів розвитку спеціальності, вимог ринку праці та інтересів стейкхолдерів. Вона узгоджується із оновленою місією СНАУ. Освітньо-наукова діяльність СНАУ за цією програмою характеризується наявністю наукового потенціалу як за рахунок діяльності науково-педагогічних працівників університету, так і через партнерські угоди з науковими установами і реальним сектором економіки. Що в свою чергу визначає наявність критичної маси для якісної підтримки наукової роботи аспірантів. Наукова діяльність працівників університету обумовлює перспективну можливість утворення відповідної спеціалізованої вченої ради. Освітньо-професійна програма загалом відповідає вимогам законодавства. Так як освітня послуга реалізується через компоненти ОП, а вони за своїм змістом і формою з урахуванням вибіркової складової забезпечують досягнення цілей і запланованих результатів навчання, то вважаємо що незначні недоліки, виявлені під час експертизи, не мають критичного впливу на якість послуги (на час дистанційного візиту деякі вже виправлені, стосовно інших - у членів групи забезпечення здебільше є чітке розуміння процесів їх усунення). Важливим аспектом є високий рівень задоволеності здобувачів вищої освіти та інших стейкхолдерів, що було з'ясовано у результаті зустрічей з фокус-групами. Результати акредитаційної експертизи свідчать, що ОП загалом відповідає вимогам критеріїв 1,2,3,4,5,7,8,9,10 і має несуттєві недоліки за ними, а за критеріями 6 встановлена повна відповідність. Зважаючи на встановлені результати, вважаємо, що дана ОП може бути акредитована.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Визначена унікальність ОНП, яка збалансована за спеціальними та загальними компетентностями, достатніми для генерування нових ідей, розв'язання комплексних проблем, оволодіння навичками дослідника, можливості ведення наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власних наукових досліджень. Здобувачі вищої освіти за ОНП мають можливість формувати індивідуальний освітній напрямок, орієнтований на їхні наукові інтереси за рахунок вибору дисциплін та корегування їх змісту. Відбувається формування соціальних навичок взаємодії у професійному, науковому та академічному середовищі. Освітньо-наукова програма, навчальний план та робочі програми наявні на сайті англійською мовою. Наявна внутрішня нормативна база для врегулювання питань, що відносяться до вступу на ОНП. Високий рівень інтернаціоналізації діяльності навчального закладу, спільна підготовка PhD-студентів з ОНП 204 за комплексного розподілу навчальних та науково-дослідних ресурсів – у рамках Меморандуму про співпрацю СНАУ з Хенанським інститутом науки та технологій (Китай) Визначення і втілення політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності у ЗВО, заходи популяризації академічної доброчесності Інтеграція у міжнародний науковий простір науково-педагогічних працівників та студентів через участь у наукових конференціях, стажуванні, публікації наукових робіт. Налагоджена співпраця з науково-дослідними установами, виробничими підприємствами. Дієва діюча система організації й підтримки адміністрацією підвищення професійної кваліфікації викладачів й наукових керівників Системний підхід ЗВО щодо створення нових навчально-наукових лабораторій, які оснащені сучасним технологічним обладнанням. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, враховані їхні потреби та інтереси, вони отримують всебічну підтримку. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Внутрішня нормативна база в сфері керування якістю розроблена в широкому обсязі, діє трьохрівнева внутрішня система керування якістю освіти в Університеті. Вдало розроблене та продуктивно функціонує система опитувань. Всі правила і процедури, пов'язані з ОНП та освітнім процесом є публічними та прозорими і розміщені на офіційному сайті ЗВО. Інформація подається в повному обсязі та вчасно публікується на сайті СНАУ. Стейкхолдери мають змогу подати свої пропозиції та зауваження до проектів ОП. Технологічний факультет, на якому реалізовується ОНП, має кадровий склад з високою кваліфікацією викладачів, які мають достатній професійний досвід та значні наукові здобутки. Здобувачі вищої освіти і академічний персонал мають вільний доступ до інформаційних ресурсів баз даних Scopus та Web of Science. Результати наукових досліджень представлено у міжнародному науковому середовищі, наявні публікації у виданнях WoS та у вітчизняних фахових виданнях. Процедури, стандарти, процедури і політика дотримання академічної доброчесності зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Чітко не прослідковується вплив думки стейкхолдерів на формування мети, компетентностей та ПРН ОНП. Недостатня чіткість формулювання цілей, наявність деяких відмінностей від вимог НРК. Пояснювальна записка ОНП (табл. 1) не корелює з останніми методичними рекомендаціями МОН Матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей (табл. 2) є недостатньо інформативною: представлення зв'язків між ПРН та компетентностями по типу «все формує все» ускладнює сприйняття інформації. Серед дисциплін, що формують «універсальні навички дослідника» зустрічається певне дублювання матеріалу: Положення про мінімальну кількість студентів у групі для вивчення вибіркової дисципліни в 25 осіб виглядає таким, що звужує право здобувача освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії і не є ознакою студентоцентризму. Наявність «рекомендаційного листа» від можливого майбутнього наукового керівника як ризик для академічної доброчесності. Прописані в правилах прийому відмінні правила прийому до аспірантури для громадян України та іноземців. У правилах перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, відсутні акценти на виявлення сформованих компетентностей та ПРН. Індивідуальні плани аспірантів не оприлюднені. Не вказано

термінів проведення анкетування студентів. Бажано більш повно висвітлювати інформацію щодо міжнародної діяльності осіб, задіяних у реалізації ОНП. Відсутність у відкритому доступі матеріалів щодо проведення контрольних заходів, зокрема підсумкової атестації, рекомендовано представити інформацію щодо аналізу перевірки наукових робіт здобувачами за ОНП 204 Інформація на сайті потребує значного доповнення з метою об'єктивного висвітлення стану лабораторної бази забезпечення ОНП. Відсутня інформація щодо анкетування здобувачів щодо їх задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою. Виявлені незначні розбіжності у документах внутрішньої нормативної бази системи внутрішнього забезпечення якості щодо складу проектних груп та вимог до членів проектних груп, не було формально наявним заявлене в положенні про освітні програми «портфоліо» ОП, не розкриті «групи зі змісту і якості освіти факультету». Робота експертних рад роботодавців висвітлена недостатньо, як і анкетування випускників. У подальшій діяльності з удосконалення ОНП приділити увагу дисциплінам професійного спрямування у сенсі їх відповідності сучасним науковим трендам у предметній області. Оновити інформацію на сайті, що зв'язанв з навчанням через дослідження. Покращити робочі програми освітніх компонент з урахуванням кращих практик вітчизняних і зарубіжних партнерських ЗВО та унеможливити дублювання матеріалу. Більше уваги приділити участі здобувачів у міжнародних проектах та програмах академічної мобільності.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілі освітньої програми, які наведені в звіті самоаналізі, сформульовані недостатньо коректно і нечітко (формулювання «цілі визначають можливості та сферу застосування...» не відображає суті питання). Формулювання цілей в самій освітньо-науковій програмі (далі ОНП) відрізняється від даних в звіті самоаналізі (далі ЗС), є більш конкретним, але формулювання не враховує всіх особливостей 9 рівня НРК, а саме «глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики». Вцілому цілі корелюють з місією і стратегією університету, але через неоднозначне формулювання цілей ОНП чітко встановити відповідність важко. Місія університету в чинних внутрішніх нормативних документах (<https://snau.edu.ua/strategiya/>) визначається як «створення умов», що, на наш погляд, не є оптимальним. В проектах документів (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/07.07.2020-СТРАТЕГІЯ_СНАУ.pdf) внесено позитивні зміни до формулювання місії, що дозволить чіткіше встановлювати кореляцію з цілями ОНП. Унікальність заявлена як формування у здобувачів значних навичок soft-skills, що здебільше знаходить підтвердження при аналізі заявлених в ОНП компетентностей та програмних результатах навчання (далі ПРН), та реалізується в тому числі через ОКЗ «Комунікації в науковому середовищі».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі освітньої програми та програмні результати навчання здебільше визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів. При розгляді доступних матеріалів сайту СНАУ проаналізовані анкети роботодавців (наведені на сайті без зазначення дат, що ускладнює аналіз) (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Результати-анкетування-роботодавців-щодо-змісту-ОП.pdf>), в яких представлена загальна оцінка ОНП за показниками актуальності обов'язкових та варіативних компонентів ОНП, важливості компетенцій, що можна побічно вважати моніторингом думки роботодавців стосовно результатів навчання за ОНП. Пропозиція роботодавців щодо вилучення дисципліни «Управління стадом» не знайшла втілення. Заявлене в ЗСО побажання від здобувачів освіти розширити компетенції та ПРН за рахунок «володіння нормативною базою, що регулює діяльність галузі» реалізується як раз через ВК4 «Управління стадом», але ця компонента присутня в ОНП з 2016 року в обсязі 4 кредити ЄКТС і протягом існування програми в цій частині не змінювалась. На сайті наявні результати опитування здобувачів освіти з питань удосконалення ОНП (https://btf.snau.edu.ua/studentu__trashed/aspirantura/dumka-zdobuvacha/), але як це вплинуло на мету та ПРН за ОНП не зрозуміло. Форми анкет для випускників також містять спрямовані питання. Інтерв'ювання стейкхолдерів підтвердило факт існування реального інтересу зацікавлених осіб до формування ОНП і здійснення освітнього процесу.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання в цілому визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. В звіті самоаналіз наведені побічні підтвердження врахування тенденцій розвитку спеціальності та ринку праці через функціонування платформи «Реформа аграрної освіти та забезпечення якісними кадрами АПК», основним питанням якої була методика навчання за формою дуальної освіти (<https://snau.edu.ua/dialog-vladi-osviti-ta-biznesu-dlya-yakisnogo-kadrovogo-zabezpechennya-agrarnogo-sektoru/>), але дотичність цього питання до формування цілей і ПРН за ОНП, що акредитується, не розкрито. Як моніторинг тенденцій галузевого і регіонального контексту надано посилання на сайт Сумського департаменту економічного розвитку і торгівлі, і не наведено прикладів врахування цих інформаційних джерел при визначенні чи корекції цілей та ПРН ОНП. Конкретизація питання щодо прикладів врахування позитивного досвіду аналогічних вітчизняних та зарубіжних ЗВО (Миколаївський національний аграрний університет, Дніпровський державний аграрно-економічний університет, Хенанський інститут науки і технологій (Китай), Варшавський університет природничих наук (Польща), університету природничих наук в Любліні (Польща), Словацький аграрний університет в Нітрі, у процесі підготовки ОП знайшла підтвердження при спілкуванні у фокус-групах. Інтерв'ювання професорсько-викладацького складу, адміністрації університету та співробітників біолого-технологічного факультету підтвердило проведення робіт щодо аналізу досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На момент проведення акредитаційної експертизи відповідний стандарт відсутній, тому за точку відліку бралися вимоги НРК України 9 рівня, які фокусують результати навчання як «здатність особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики». ОНП приділяє багато часу формуванню дослідницьких компетентностей у здобувачів освіти (ЗК1,4,5,6,7,8,10; СК 1,2,4,5,6,8,11 згідно таблиці 1 ОНП), що відбивається на формуванні «здатності особи розв'язувати комплексні проблеми в галузі ... дослідницької ... діяльності» та повно формує ПРН з 1по 17 за виключенням 8 та 12. Тобто «професійна складова» частково відбивається на ПРН 8 (впроваджувати передові технології виробництва і переробки продуктів тваринництва) та ПРН 12 (впровадження у виробництво досягнень наукових досліджень), але згідно аналізу змісту освітніх компонентів та даних табл. 3 ОНП «Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми» зазначені ПРН забезпечуються наступним чином: ПРН 8 за рахунок ОК1 (філософія), ОК6 (моделювання і планування наукового експерименту), ОК 11 і ОК12 (іноземні мови). ПРН 12 забезпечується ОК7 (реєстрація прав інтелектуальної власності). Таким чином, констатуємо що ПРН, які формуються обов'язковими освітніми компонентами ОНП, висвітлюють науково-дослідницьку складову, а професійна складова висвітлена недостатньо. Попри це необхідно зауважити, що вимоги 9 рівня НРК використовують сполучник «та/або», що при відсутності відповідного стандарту освіти надає широке тлумачення цього питання. Пояснювальна записка ОНП (табл. 1) не корелює з останніми методичними рекомендаціями МОН (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>) не від 2019, не від 2020 року. Містить деякі помилкові твердження (СК4 у п'ятому стовпчику тощо). Матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей (табл. 2) через наявність плюсів «+» на майже всіх перетинах є недостатньо інформативною. ПРН професійного напрямку формуються варіативною складовою ОНП, яка, через недосконалу систему вибору здобувачами освіти вибіркового компонентів, по суті виявляється «обов'язковою» і формує зазначені ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Унікальність заявлена як формування у здобувачів значних навичок soft-skills орієнтована на комунікацію в науковому середовищі, що здебільше знаходить підтвердження при аналізі заявлених в ОНП компетентностей та програмних результатах навчання. Обов'язкові освітні компоненти ОНП потужно формують ПРН науково-дослідницької складової.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Чітко не прослідковується вплив думки стейкхолдерів щодо мети, компетенції та ПРН ОНП. Недостатня чіткість формулювання цілей, наявність деяких відмінностей від вимог НРК. Пояснювальна записка ОНП (табл. 1) не

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП в контексті критерію 1 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не мають критичного впливу на якість послуги. Станом на час проведення акредитаційної експертизи деякі недоліки, наявні в ЗСО, виправлені.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) загалом відповідають вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього рівня вищої освіти. Відповідного затвердженого стандарту на сьогодні немає. Заявлений обсяг освітнього навантаження ОНП складає 57 кредитів ЄКТС, що відповідає нормативним вимогам, але в ОНП не врахований такий освітній компонент як сесії, які в навчальному плані мають часовий термін 4 тижні. Тому, з урахуванням сесійної атестації, загальний обсяг – 61 кредит (57+4). Наведений в ЗСО навчальний план є коректним, але наявні певні незначні невідповідності: педагогічна практика в ОНП заявлена на 4 тижні, а в плані у графіку навчального процесу позначено лише 2 тижні. Кодування науково-дослідної роботи в специфікації - друкарська помилка. Стосовно відповідності ОНП чотирьом компонентам компетентностей, зазначених у Пункті 27 чинного Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук, можемо констатувати часткову відповідність. Вважаємо, що обов'язкова частина ОНП перевантажена формуванням загальнодослідницьких навичок за рахунок зменшення «глибинних знань зі спеціальності». Так: «філософська» компетентність забезпечується ОК1 «Філософія науки» обсягом 3 кредити, що є меншим за вимоги (4-6 кредити), але деякі освітні компоненти містять теми, що розкривають питання цієї групи: тема 5 педагогічної практики «Професійно-педагогічне спілкування й типологія особистості викладача вищої школи. Педагогічна культура та педагогічна майстерність викладача вищої школи» та тема 2 «сутність наукового пізнання» ОК 5 «Дослід у тваринництві», тема 5 «Етичні принципи проведення наукових досліджень» в ОК 9 «Організація підготовки наукових публікацій». «Універсальні навички дослідника» формуються ОК 2,4,5,6,7,9,10, що разом складає 21 кредит при рекомендованому обсязі мінімум 6 кредитів; «Мовні» компетентності формуються ОК11,12, разом 8 кредитів, що відповідає рекомендаціям; «Глибинні знання зі спеціальності» в циклі обов'язкових компонентів представлені недостатньо. Дотично можна розглядати лише ОК5 «Дослід у тваринництві» 3 кредити при рекомендованих 12. Але чинний «Порядок підготовки (261-2016-п)» не вказує на необхідність формування компетентності виключно у обов'язковій частині ОНП, що, за відсутності затвердженого стандарту освіти, дозволяє широке тлумачення. Вибіркова компонента ОНП та особливості її формування у конкретному випадку забезпечують необхідні 12 кредитів, силлабуси цих складових представлені на сайті. ПРН цих ВК відповідають профілю спеціальності, але «глибинність» виявлена недостатньо, зустрічається деяке дублювання I та II освітніх рівнів.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності з урахуванням вибіркової складової дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми має досить чітку структуру, який відповідає «Положенню про освітні програми в Сумському національному аграрному університеті» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Положення-про-Освітні-програми-СНАУ-1.pdf>). Освітні компоненти програми надаються здобувачам в послідовності, яка складає логічну систему. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми зрозуміла. Логіка викладання та зміст освітніх компонентів в сукупності при урахуванні вибіркової складової загалом дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Заявлене формування ПРН освітніми компонентами програми було коректно представлене як в відомостях ЗСО Таблиці 3 так і в робочих програмах, враховуючи їх зміст. Лише інколи зустрічалась недостатньо зрозуміла кореляція між особливостями формування певних ПРН: наприклад ОК 9 «Організація підготовки наукових публікацій» по суті частково формує ПРН 17 «...уміти отримувати результат у рамках певного часу з наголосом на науково-професійну сумлінність та

унеможливлення плагіату», але в матрицях це не відображено. Формування морально-етичних цінностей здійснюється в межах ОК1 та ОК9. Матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей (табл. 2) є недостатньо інформативною: представлення зв'язків між ПРН та компетентностями по типу «все формує все» ускладнює сприйняття інформації; не зрозуміло, як ЗК 11 «Прагнення до збереження навколишнього природного середовища» корелює за всіма без виключення ПРН. ПРН професійного напрямку формуються освітніми компонентами варіативної частини, яка, через особливості вибору здобувачами освіти вибіркового компонентів, по суті, виявляється «обов'язковою» і формує зазначені ПРН. Означені недоліки в рамках ОНП III освітнього рівня не мають критичного впливу на досяжність ПРН та допускаються. Гарант пояснив віднесення спеціальних дисциплін у вибіркового блоку особливостями організації освітнього процесу. ПРН 15 є складовим ПРН 5, тому його окреме виділення недоцільне. Серед ОК 2,4,5,6,7,9,10, що формують «універсальні навички дослідника» зустрічається певне дублювання матеріалу. Освітньо-наукова програма, навчальний план та робочі програми наявні на сайті англійською мовою (<https://btf.snau.edu.ua/en/postgraduate-studies/epp-technology-of-production-and-processing-of-livestock-products/>)

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності з урахуванням вибіркової частини програми (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною). З урахуванням вибіркової частини компонентів зміст ОП відповідає предметній області заявленої спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», що підтверджується тематичним змістом однієї обов'язкової компоненти ОК5 «Дослід у тваринництві» та ВК2 «Оптимізація технологій у тваринництві / Реалізація генетичного потенціалу с.-г. тварин», ВК3 «Сучасні інновації у тваринництві та птахівництві / Оптимізація годівлі тварин», ВК4 «Управління стадом / Біобезпека у тваринництві». Кожен програмний результат навчання реалістично охоплений змістом програми.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством (близько 25%), але вибір не є абсолютно вільним, він обмежений поєднанням («спаровкою») дисциплін у блоки. В Університеті розроблено та діє Положення про організацію вивчення навчальних дисциплін вільного вибору студентів (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Положення-про-організацію-вивчення-навчальних-дисциплін-вільного-вибору-студентів.pdf>). У зазначеному положенні вказано, що для III освітнього рівня перелік і анотації дисциплін вільного вибору знаходяться на сайті Університету на сторінці відділу аспірантури. Під час ознайомлення з матеріалами ЗСО на сторінці відділу аспірантури (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/onp-technologie-virobnictva-i-pererobki-produkci%d1%97-tvarinnictva/silabus/>) такі матеріали з'явилися. Посилання в ЗС на дисципліни вільного вибору ЗСО виявилось некоректним (сторінка порожня) <https://snau.edu.ua/zabezpechennuyakosti-osviti/disciplini-vilnogo-viboru>). Вибіркові компоненти ОНП мають по 4 кредити, а у зазначеному Положенні вказано, що треба по 5 кредитів. Процедура вибору варіативної компоненти, яка прописана у положенні, передбачає іншу структуру переліку варіативних ОК, ніж це заявлено у ОНП. Означене Положення затверджене і введено в дію 21.09.2020, що пояснює невідповідність. Перспективна процедура вибору вибіркової компоненти детально описана у цьому положенні. Пункт 4.3.3. Положення про мінімальну кількість студентів у групі для вивчення вибіркової дисципліни в 25 осіб виглядає таким, що звужує право здобувача освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії і не є ознакою студентоцентризму. На запит ЕГ індивідуальні навчальні плани здобувачів були надані і наявні в системі як відповідь на запит від 9 листопада 13.24. Результати анкетування студентів (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Результати-опитування.pdf>) вказують, що близько третини здобувачів освіти незадоволені якістю вибору дисциплін. Проте спілкування зі студентами ОНП засвідчило, що аспіранти знають про індивідуальну освітню траєкторію і приймали участь у її особистому формуванні, в тому числі і за рахунок впливу на зміст дисциплін.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку (педагогічну практику) здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. ОНП та навчальний план передбачають проходження практичної підготовки, яка, згідно програми практики та опитуванню студентів (задоволеність 82%), формує компетентності у здобувачів вищої освіти, необхідні для подальшої професійно-педагогічної діяльності: як загальні і спеціальні компетентності, так і елементи формування soft skills. Організація та методичне забезпечення практики здійснюється на достатньому рівні, що дозволяє формувати у здобувачів основ професійної педагогічної компетенції у питаннях вищої освіти та вищої школи в Україні та засвоєння основних положень Болонського процесу як основи для формування єдиного Європейського простору вищої освіти. Аналіз

програм практик показав їх спроможність формувати компетенції та ПРН (особливо ПРН8) ОНП, практична підготовка вказана як освітній компонент і відображена в матрицях відповідності ОП та в структурно-логічній схемі освітнього процесу.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти широких соціальних навичок (soft skills) на високому рівні, що відповідають заявленим цілям. У представленій ОНП приділена значна увага формуванню у здобувачів соціальних навичок (soft skills), що входить до сфери ЗК4,8,9,10; СК1,2,4,10,11; ПРН 1,3,4,7,10,13,14,17. Форми викладання і контролю, а також значна кількість освітніх компонентів орієнтовані на формування не лише професійних чи дослідницьких надбань, а й соціальних навичок взаємодії у професійному, науковому та академічному середовищі: ОК 3,7,8,10,13. Особо цікавою з кута зору соціальних навичок виглядає ОК3 «комунікації в науковому середовищі», яка формує вміння «... визначати бар'єри комунікації та застосовувати свої знання та навички з метою їх усунення та попередження та налагодження ефективної комунікації; генерувати ідеї самостійно та у складі команди (в тому числі міждисциплінарні), зрозуміло доносити їх до фахівців та нефаківців, вести дискусію; - організувати роботу команди (розподіляти повноваження, делегувати відповідальність), усвідомлюючи відповідальність за спільний результат». Наукова складова ОНП забезпечує здобуття соціальних навичок шляхом презентацій результатів досліджень, звітів, обговорень результатів наукової діяльності аспірантів. Анкетування аспірантів (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/dumka-zdobuvacha>) та спілкування у фокус-групах підтвердило задоволеність здобувачів рівнем формування соціальних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт на даний час в Україні відсутній, професії не відносяться до регульованих, професійна кваліфікація здобувачам освіти не присвоюється.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання. Представлений в матеріалах ЗСО навчальний план є коректним. Його аналіз показав, що обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів загалом відповідає вимогам законодавства і гармонійно поєднує різні види робіт здобувачів освіти. Достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти за освітніми компонентами було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-групи здобувачів вищої освіти та аналізу результатів опитування здобувачів освіти (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Результати-опитування.pdf>). Це підтверджує і додатковий аналіз змісту компонент ОП експертами. Відсоток годин аудиторного навантаження від загального по кожній з дисциплін ОНП (за виключенням ОК6 – 31%) перевищує 48%, що цілком задовольняє мінімальні вимоги – не менш 25%. Співвідношення самостійної і контактної роботи, визначене Положенням про організацію освітнього процесу у Сумському НАУ (п. 2.8) https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Положення_2015_Організація-освітнього-процесу.pdf Таким чином, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, і у цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОНП на даний момент не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст освітньої програми має досить чітку структуру. Освітні компоненти програми надаються здобувачам в послідовності, яка складає зрозумілу логічну систему. Логіка викладання та зміст освітніх компонентів в сукупності

при урахуванні вибіркової складової загалом дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. У представленій ОНП приділена значна увага формуванню у здобувачів соціальних навичок (soft skills). Форми викладання і контролю, а також значна кількість освітніх компонентів орієнтовані на формування не лише професійних чи дослідницьких надбань, а й соціальних навичок взаємодії у професійному, науковому та академічному середовищі. Освітньо-наукова програма, навчальний план та робочі програми наявні на сайті англійською мовою.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Матриця відповідності визначених ОНП результатів навчання та компетентностей (табл. 2) є недостатньо інформативною: представлення зв'язків між ПРН та компетентностями по типу «все формує все» ускладнює сприйняття інформації. Серед дисциплін, що формують «універсальні навички дослідника» зустрічається певне дублювання матеріалу: Положення про мінімальну кількість студентів у групі для вивчення вибіркової дисципліни в 25 осіб виглядає таким, що звукує право здобувача освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії і не є ознакою студентоцентризму.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП в контексті критерію 2 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є критичними і не мають суттєвого впливу на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Структура та зміст ОНП загалом забезпечують досягнення студентами цілей і запланованих результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є здебільше чіткими та зрозумілими, оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. При аналізі Правил прийому до Сумського НАУ, а саме додатку 13 (http://docs.snau.edu.ua/documents/vstup/pk/pravila_pryjomu/pravya_2019_dodatok_13.pdf) встановлено, що правила прийому на навчання відповідають вимогам, визначеним законодавством у Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>), та оприлюднені на офіційному веб-сайті Університету. Правила прийому на навчання чітко і зрозуміло відображають загальні положення організації прийому вступників, особливості фінансування навчання в аспірантурі та докторантурі, перелік необхідних для вступу документів, характеристику вступних випробувань до аспірантури, правил зарахування та термінів. Але деякі пункти правил містять корупційні ризики: так у п. 3.1. пп.6 вказано, що необхідним документом для зарахування є «рекомендаційний лист (вченого, зацікавленого у науковій праці зі вступником–передбачуваного наукового керівника)», що при певних умовах може бути використане для недобросовісної конкуренції. Треба відмітити, що в переліку документів для іноземних претендентів для вступу до аспірантури такий чи аналогічний документ не вимагається, що також має ознаки нерівності по відношенню до громадян України. Відмінними прописані також правила прийому для громадян та іноземців й осіб без громадянства, а саме громадяни можуть бути зараховані «на загальних підставах за сумою балів, отриманих за вступні іспити та додаткові бали, нараховані за навчальні та наукові досягнення», а іноземці «п.5.4. Зарахування іноземних громадян відбувається протягом року за результатами співбесіди з визначених предметів та мови навчання». Але під час спілкування у фокус-групі завідувач відділу аспірантури і докторантури Костель М.В. наголосив, що іноземці при вступі на навчання на III освітньо-науковий рівень складають іспити, про що є матеріальне підтвердження, а «рекомендації» надаються атестаційними комісіями. Опитування наукових керівників стосовно існування механізму «рекомендацій» підтвердило їх наявність (Повод М.Г. на зустрічі 3), але питання про актуальність таких рекомендацій від випускників інших ЗВО не знайшло відповіді. Завідувач відділу аспірантури і докторантури Костель М.В. вказав на додатковість таких рекомендацій, і наявний механізм зарахування здобувачів лише за рейтинговим балом.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Особливості ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» чітко враховані при формуванні вимог для участі у конкурсі через визначення конкурсних предметів та застосування наступних вагових коефіцієнтів: вступного іспиту зі спеціальності (ваговий коефіцієнт –0,5); вступного іспиту з іноземної мови (ваговий коефіцієнт –0,25); співбесіда з основ наукових досліджень (ваговий коефіцієнт –0,25). До того ж конкурсний бал містить складову «Додаткових балів»: за перемогу у фахових олімпіадах і конкурсах, наявність наукових публікацій та участь у всеукраїнських та міжнародних наукових конференціях чи наявність патенту. Програма вступного випробування оприлюднена (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/ПРОГРАМА-вступного-випробування-2020.pdf>) на сайті.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, є чіткими і доступними для всіх учасників освітнього процесу, але випадків їх реалізації не було. Згідно даних ЗСО визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, регулюється Положенням про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ (https://snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/02/Положення_2015_Організація-освітнього-процесу.pdf) (п.5.19. Переведення і поновлення студентів). Це положення містить недостатні механізми перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, які викладені на стор.21 «Перезарахування результатів раніше складених студентом заліків та екзаменів проводиться деканом за умови ідентичної назви, обсягу навчальної дисципліни та форм підсумкового контролю. В інших випадках питання про перезарахування результатів заліків та екзаменів вирішується відповідними кафедрами за умови відповідності програмних вимог з цих дисциплін». Перше речення відсилає до назви та кредитів дисципліни, що в сучасних умовах розвитку автономії закладів вищої освіти неактуальне, а друге речення не прописує механізм перезарахування і є загальним. Іншої конкретизації стосовно питання, що розглядається, в вищезазначеному нормативному документі не було знайдено. Наступний документ Положення про реалізацію права студентів Сумського НАУ на академічну мобільність (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/4.pdf) також не містить конкретики щодо означеного питання, хоча в ньому і прописаний пункт IV «Визнання та перезарахування результатів навчання студента у вищому навчальному закладі – партнері». У цьому пункті надана загальна інформація та дані про «перерахунок результатів навчання за шкалами оцінювання» як метод без посилання на таку шкалу тощо. Твердження в ЗСО про «... визнання результатів навчання через відповідність компетентностей та програмних результатів навчання...» не знайшли підтвердження у внутрішніх нормативних документах. Академічна мобільність за ОП на даний момент відсутня, тому випадків визнання таких результатів не було.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу, випадків визнання таких результатів не було. Правила визначення результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються «Положення про порядок визнання в Сумському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Положення-.pdf>) Перезарахуванню підлягають лише обов'язкові компоненти в загальному обсязі до 10% від загальних кредитів ОП, варіативна частина ОП надає здобувачу можливість обрання тієї компоненти, яка відповідає його інтересам. Рішення про перезарахування приймається комісією у складі декана, гаранта ОП та НПП, які викладають відповідні дисципліни. У положенні прописана можливість апеляції. Положення містить технічні неточності, а саме «1.1. Положення про порядок визнання в Сумському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній освіті розроблено....», назва закладу вказана помилково, що підлягає виправленню. До сьогодні прецедентів визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Наявна внутрішня нормативна база для врегулювання усіх питань, що відносяться до критерію. Наявність в складі конкурсної оцінки для вступу на ОНП додаткових балів за наукову діяльність.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Нааявність «рекомендаційного листа» від можливого майбутнього наукового керівника як ризик для академічної доброчесності. Прописані в правилах прийому відмінні правила прийому до аспірантури для громадян України та іноземців. У правилах перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, відсутні акценти на виявлення сформованих компетентностей та ПРН.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Характеристики ОП в контексті критерію 3 здебільше відповідають вимогам. Правила прийому на навчання є зрозумілими, своєчасно оприлюднюються на веб-сайті. Процес організації і проведення прийому здобувачів вищої освіти здійснюється на належному рівні з урахуванням вимог законодавства. Але встановлені певні неоднозначні моменти (вказані у недоліках, що є несуттєвими), які потребують корекції. Вимоги та процедури прийому на навчання, переведення, перезарахування результатів навчання, реалізації права на академічну мобільність за ОП формально визначені.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. Перелік форм навчання та викладання в СНАУ визначено Положенням про організацію освітнього процесу (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Положення_2015_Організація-освітнього-процесу.pdf). Здобувачам запропоновано різні форми навчання (очна (денна, вечірня) та заочна (дистанційна), які забезпечують досягнення програмних результатів навчання. Методи навчання за окремими освітніми компонентами представлено у робочих програмах дисциплін <https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/onp-texnologiya-virobnictva-i-pererobki-produkci%d1%97-tvarinnictva/silabusi/>; їх різноманітність забезпечує досягнення заявлених у ОНП цілей та ПРН за врахування індивідуального підходу до здобувача. За змінами ОНП в період 2016-2020 років можна засвідчити, що викладачі корегують підходи до викладання, навчання та оцінювання, враховуючи результатами опитувань, що підтверджено й співбесідами з ними. Узгоджуються індивідуальні плани підготовки здобувачів, запропоновані дистанційні форми навчання. Згідно анкетування здобувачів (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/dumka-zdobuvacha/>) 100% опитаних підтвердили наявність логічного зв'язку у процесі викладання дисциплін за ОНП, 90,9% - необхідність вивчення всіх дисциплін для фахової діяльності та особистісного зростання, 63,6% вказали на співпадіння очікувань щодо ОНП з її змістом та шляхами реалізації, 54,5% заявили про дублювання (різного ступеня) змісту навчальних дисциплін у структурі ОНП 204. Результати анкетування свідчать про необхідність удосконалення змісту та форм реалізації ОНП відповідно до потребі і інтересів здобувачів. На жаль, не вказано дат проведення анкетування. Положенням про організацію освітнього процесу в СНАУ визначено академічну свободу як одну з основних засад організації освітнього процесу. Компетентнісний підхід в освітньому процесі забезпечує вільний вибір викладачами методів навчання, викладання та оцінювання з метою досягнення ПРН; академічна свобода здобувачів забезпечується вибором спеціальності підготовки, наукового керівника, напряму наукових досліджень, структурного підрозділу, що було підтверджено при опитуванні учасників фокус-груп.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб). Інформація щодо підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня представлена <https://science.snau.edu.ua/aspirantura/>, щодо ОНП 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва представлена також на сайті <https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/onp-texnologiya-virobnictva-i-pererobki-produkci%d1%97-tvarinnictva/>. Інформація є у вільному доступі. Спілкуванням зі здобувачами (12.11.2020 р., день 1, зустріч 2,4, з Гарантом, завідувачем відділу аспірантури та докторантури підтверджено своєчасне надання зрозумілої інформації щодо цілей, змісту, очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання ОНП за окремими освітніми компонентами у формі робочих програм. Здобувачі мають можливість

отримати консультації щодо ОНП у осіб, які забезпечують її реалізацію у ЗВО зі вступу до аспірантури і впродовж всього її терміну.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. Поєднання навчання і досліджень здобувачів під час реалізації ОНП забезпечується шляхом вивчення освітніх компонентів та виконання наукових досліджень. Зміст освітніх компонентів узгоджено з цілями ОНП 204. Тематики наукових досліджень аспірантів узгоджені з напрямками наукової діяльності їх наукових керівників, є частиною науково-дослідної роботи кафедри, у якій здобувачі беруть участь паралельно з навчанням. Здобувачам для навчання і досліджень доступні матеріально-технічні та інформаційні ресурси кафедр, факультетів СНАУ, використовується база науково-дослідних установ, промислових підприємств, з якими СНАУ має підписані договори про співпрацю. Здобувачі залучаються до виконання науково-дослідних робіт за держбюджетними тематиками, які виконуються на кафедрах; при зустрічі з Гарантом і науковими керівниками підтверджена інформація щодо використання фінансових ресурсів для наукових досліджень аспірантів. Для іноземного здобувача Цзяо Іньїнь (Qiao Yingying) реалізується ОНП за індивідуальною програмою через подвійне керівництво та виконання навчальної програми і наукових досліджень у Сумському НАУ та Інституті науки і техніки Хенань Китаю. Апробація результатів наукових досліджень аспірантів проводиться шляхом їх участі у наукових конференціях (університетських, всеукраїнських, міжнародних), здобувачі мають можливість представляти результати досліджень шляхом їх опублікування у наукових виданнях. Всі здобувачі (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/storinka-aspiranta/>) мають опубліковані результати наукових досліджень. Результати навчання за ОНП аспіранта відображаються у індивідуальних планах наукової роботи та залікових книжках (були надані за запитом ЕГ, на сайті не представлено).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі. Згідно аналізу ОНП 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/onp-texnologiya-virobnictva-i-pererobki-produkci%d1%97-tvarinnictva/>) за період 2016-2020 рр., інтерв'ювання учасників фокус-груп (гарант, науково-педагогічні працівники, здобувачі, роботодавці) оновлення змісту освітніх компонентів за врахування наукових досягнень і сучасних практик галузі тваринництва, ознайомлення з досвідом вітчизняних та закордонних ЗВО, науково-дослідних установ, передових тваринницьких підприємств, результатів анкетування стейкхолдерів відбувається щорічно проєктною групою за відповідною процедурою. Аналіз переліку навчальних компонентів ОНП 2016-2020 рр. свідчить про зміни як обов'язкових компонентів програми (уточнення назв дисциплін), так і вибірових компонентів (зміни змісту освіти – змінено перелік і підходи до вибору студентами освітніх компонентів для формування індивідуальної освітньої траєкторії). Не представлено робочих програм (силабусів) освітніх компонентів за 2016-2020 рр., є лише робочі програми (силабуси) 2020-2021 н.р. Виникає питання щодо використання понять «робоча програма» та «силабус», оскільки вони не є тотожними. Тематика наукових досліджень аспірантів є дотичною до напрямів наукових досліджень керівників, спрямована на вирішення актуальних питань галузі тваринництва (скотарства, свинарства, птахівництва, кінології), враховується при оновленні змісту освітніх компонентів, з метою задоволення освітніх й наукових потреб та інтересів здобувачів. Наукові розробки науково-педагогічних працівників й аспірантів впроваджуються при оновленні змісту освітніх компонентів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти. Концепцією освітньої діяльності Сумського НАУ (<https://drive.google.com/file/d/1MBOopEuPCM2M2oCWCsaoG3wkWrWRGcas>) міжнародна співпраця та інтеграція в міжнародний освітній простір визначена як один з основних напрямів освітньої діяльності університету. Координаційну роботу щодо міжнародної співпраці здійснює відділ міжнародних зв'язків, діє Центр по роботі з іноземними студентами. Запроваджено різноманітні організаційні форми співпраці співробітництва з закордонними партнерами (<https://snau.edu.ua/mizhnarodna-politika-snau/>), укладено більше 150 договорів з більш ніж 25 країн. СНАУ є офіційним партнером (<https://snau.edu.ua/mizhnarodni-partneri/>) міжнародних мереж університетів, бере активну участь у міжнародних проєктах та грантах (<https://snau.edu.ua/mizhnarodni-proekty/mizhnarodni-proekty-ta-granti/>). Діють програми академічної мобільності всіх задіяних у реалізації ОНП осіб (<https://snau.edu.ua/mizhnarodni-proekty/akademichna-mobilnist/>). Всі члени групи забезпечення ОНП мають опубліковані статті у наукометричних наукових базах, досвід участі у міжнародних конференціях, семінарах з актуальних проблем галузі. Проф., д. с.-г.н. Вечорка В.В., доц., к.с.-г.н Кисельов О.Б., як представники групи забезпечення ОНП, мають досвід міжнародного стажування. У співпраці з науковими закладами КНР проводиться спільна підготовка PhD-студентів з ОНП 204 за комплексного розподілу навчальних та науково-дослідних ресурсів –

у рамках Меморандуму про співпрацю з Хенанським інститутом науки та технологій (Китай) за керівництва доц., к.с.-г.н. Кисельова О.Б (СНАУ), та Лю Чанчжун (Інститут науки і техніки Хенань Китаю) Liu Changzhong (Henan Institute of Science and Technology of China) провадиться підготовка аспірантки 2 р.н. Цзао Іньїнь (Qiao Yingying).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Високий рівень інтернаціоналізації діяльності навчального закладу, спільна підготовка PhD-студентів з ОНП 204 за комплексного розподілу навчальних та науково-дослідних ресурсів – у рамках Меморандуму про співпрацю СНАУ з Хенанським інститутом науки та технологій (Китай)

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Індивідуальні плани аспірантів не оприлюднені, були надані за запитом. Не вказано термінів проведення анкетування студентів. Не представлено робочих програм (силабусів) освітніх компонент за 2016-2020 рр., є лише робочі програми (силабуси) 2020-2021 н.р., потребує більш повного висвітлення інформація щодо міжнародної діяльності осіб, задіяних у реалізації ОНП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За критерієм 4 встановлена загальна відповідність щодо запроваджених форм і методів навчання, дотримання студентоцентрованого підходу, наслідування принципам академічної свободи, доступності інформації щодо ОНП здобувачам, відповідності змісту освіти сучасним досягненням тваринництва, світовим тенденціям галузі. На фоні загального позитивного враження щодо інтернаціоналізації діяльності Сумського НАУ потребує більш повного висвітлення інформація щодо участі осіб, задіяних у реалізації ОНП, у міжнародних програмах, грантах, програмах академічної мобільності

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів визначено загалом Положенням про організацію освітнього процесу (https://snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/02/Положення_2015_Організація-освітнього-процесу.pdf), у робочих програмах компонентів ОНП зазначені форми та критерії відповідно до навчальної дисципліни, зокрема (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/onp-texnologiya-virobnictva-i-pererobki-produkci%1%97-tvarinnictva/silabusi/>). Вони є чіткими, зрозумілими, наперед визначеними. За кожною освітньою компонентою простежується певне узгодження ПРН з методами навчання та формами і методами оцінювання. (Таблиця 3. Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання). Форми, строки та критерії оцінювання аспірантів зазначаються у індивідуальному плані підготовки.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва на час проведення акредитаційної експертизи відсутній. Атестація здобувачів

проводитиметься у вигляді публічного захисту наукових досягнень у формі захисту дисертації, що відповідає існуючим нормативним документам (Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261), Порядок проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії (Постанова Кабінету Міністрів України від 06.03.2019 р. № 167, із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 979 від 21.10.2020 р.), Тимчасове положення про порядок атестації здобувачів ступеня доктора філософії у Сумському національному аграрному університеті). Інформація доступна здобувачам – розміщена на сайті Університету (<https://science.snau.edu.ua/aspirantura/normativno-pravova-baza/>), вони з нею ознайомлені (за результатами спілкування зі здобувачами – 12.11.2020, день 1, зустріч 2).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Правила проведення контрольних заходів визначено Положенням про організацію освітнього процесу, що розміщується на офіційному сайті СНАУ (https://snau.edu.ua/wpcontent/uploads/2020/02/Положення_2015_Організація-освітнього-процесу.pdf), де чітко прописані процедури їх проведення, повторного проходження, подання апеляцій за їх результатами. Робочі програми компонент ОНП, які розміщено на сайті факультету (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/onp-texnologiya-virobnictva-i-pererobki-produkci%d1%97-tvarinnictva/silabusi/>), містять інформацію щодо процедури проведення контрольних заходів. Об'єктивність оцінювання забезпечується проведенням контрольних заходів більше ніж одним викладачем, переважно у письмовій формі, із запровадженням відеофіксації заходу з наступною передачею відеоматеріалів до навчального відділу (відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Сумському НАУ), за результатами оцінювання заходів здобувачеві надаються рекомендації щодо покращення його результатів у майбутньому. Отримано підтвердження за результатами анкетування (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Результати-опитування.pdf>), при інтерв'юванні учасників фокус-груп (12.11.2020 р. 1 день, зустріч 2, 13.11.2020 р., день 2, зустріч 6).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності у Сумському НАУ регламентовані представленим у вільному доступі (<https://snau.edu.ua/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/>) комплектом документів: Кодекс академічної доброчесності Сумського національного аграрного університету Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в Сумському НАУ, Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність у Сумському національному аграрному університеті, а також Кодексом академічної етики (<http://docs.snau.edu.ua/documents/normativni-documenty/e.pdf>). Інформація є чіткою, зрозумілою. У процесі зустрічей з науково-педагогічними працівниками, здобувачами й студентами (12.11.2020, зустрічі 2,3,4) підтверджено їх ознайомленість з нормативними документами, неодноразове проведення ЗВО заходів, спрямованих на популяризацію академічної доброчесності (зокрема, 26.10.2020, вебінар «Академічна доброчесність: теорія та практика» А.Артюхов, член НАЗЯВО, член робочої групи доброчесності в науці, А. Тахмазов, виконавчий директор Plagiat.pl (<https://btf.snau.edu.ua/vebinar-akademichna-dobrochesnist-teoriya-ta-praktika/>), та фактичне забезпечення академічної доброчесності під час реалізації ОП. У силабусі навчальної дисципліни «Реєстрація прав інтелектуальної власності» є модулі, теми яких містять питання академічної доброчесності. На сайті <https://snau.edu.ua/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/> розміщено також алгоритм дій для здобувачів щодо перевірки на унікальність наукових робіт. Зазначимо відсутність на сайті інформації про результати перевірки наукових робіт здобувачів за ОНП 204. Інструментами протидії порушенням академічної доброчесності у Сумському НАУ є два програмних продукти: Unicheck (unicheck.com) ТОВ «Антиплагіат» та StrikePlagiarism.com ТОВ «Плагіат» StrikePlagiarism.com, які активно використовуються. Контрольні заходи для аспірантів проводяться з відеофіксацією комісіями. Здобувачі ознайомлені з механізмами звернення до відповідного органу (Комісія з академічної етики) у випадку порушень академічної доброчесності. На сайті факультету (<https://btf.snau.edu.ua/studentu/aspirantura/dumka-zdobuvacha>) представлені анкети для опитування щодо можливих проявів недоброчесних дій з боку усіх учасників навчального процесу, але результати опитування не подані.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Визначення і втілення політики, стандартів і процедур дотримання академічної доброчесності у ЗВО, заходи популяризації академічної доброчесності

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

відсутність у відкритому доступі матеріалів щодо проведення контрольних заходів, зокрема підсумкової атестації, рекомендовано представити інформацію щодо аналізу перевірки наукових робіт здобувачами за ОНП 204

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За результатами проведення експертизи ОНП загалом відповідає вимогам критерію 5, вказані недоліки не є суттєвими. В Університеті чітко визначено порядок проведення контрольних заходів здобувачами, інформація відкрита. Всі процедури, пов'язані з проведенням контрольних заходів, послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. За кожним освітнім компонентом простежується узгодження ПРН з методами навчання та формами і методами оцінювання, що дозволяє встановити досягнення здобувачем вищої освіти програмованих результатів навчання за ОП. У ЗВО простежується спрямованість дій щодо забезпечення академічної доброчесності під час реалізації ОП як частини внутрішньої системи забезпечення якості.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Відповідність академічної та професійної кваліфікації викладачів ОК ОНП освітнім компонентам, які вони забезпечують, встановлена на основі Відомостей про самооцінювання ОП, інформації, наданої на запит ЕГ щодо викладачів вибіркового освітнього компоненту, даних, що отримані під час зустрічей з керівництвом Університету, науково-педагогічними працівниками, стейкхолдерами, інформації з веб-сторінки Університету (<https://btf.snau.edu.ua/kafedri/>): всі викладачі мають науковий ступінь доктора або кандидата наук відповідної спеціальності, достатній досвід наукової, науково-педагогічної, педагогічної та професійної діяльності за спеціальністю, досвід стажування та підвищення кваліфікації (у т.ч. за кордоном) за різними напрямками, опубліковані наукові роботи та тематика наукових досліджень підтверджують фахову спрямованість викладача. Усі науково-педагогічні працівники, які задіяні у реалізації ОНП, є авторами наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection. Викладачі вибіркового освітнього компоненту входять до складу групи забезпечення ОНП за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва. Д.с.-г.н., доц. Вечорка В.В., к.с.-г.н., доц. Павленко Ю.М., д.с.-г., проф. Бордунова О.Г., к.т.н., доц. Агаджанова С.В. мають Сертифікат на знання іноземної (англійської) мови B2, що забезпечує провадження освітньої діяльності з підготовки іноземних здобувачів.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

На сайті Університету <https://snau.edu.ua/konkurs-na-posadi-npp/> представлено нормативні документи щодо конкурсного добору НПП, інформація про оголошені в університеті конкурси та зразки оформлення документів. Процедура конкурсного добору викладачів у СНАУ регламентована «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів)». Документи є доступними для загалу, процедури є чіткими й зрозумілими. За вказаним у Відомостях самооцінювання [посиланням https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Порядок_про_конкурс_НПП_СНАУ_24.09.18_зі-змінами-від-29.08.19.pdf](https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Порядок_про_конкурс_НПП_СНАУ_24.09.18_зі-змінами-від-29.08.19.pdf) розміщено «Порядок...», але на сайті Університету є оновлений варіант зі змінами від 30.06.2020 р. -https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Порядок_про_конкурс_НПП_СНАУ_24.09.18_зі-змінами-від-30.06.2020.pdf. Аналіз наведених матеріалів свідчить про доповнення, які спрямовані саме на забезпечення потрібного рівня професіоналізму викладачів для успішної реалізації ОП (відповідність спеціальності та кваліфікації кандидата

вимогам законодавства України та умовам оголошеного конкурсного відбору (п.2.6.10), збільшення стажу фактичної роботи на посадах НПП у закладах вищої освіти не менше 5 років при заміщенні посади доцента (п.3.9), не менше 10 років – посади професора (п.3.10). Відповідно до затвердженого «Порядку...» оголошення про проведення конкурсу, строки й умови публікуються на офіційному веб-сайті Університету, а також можуть розміщуватися на спеціалізованих веб-ресурсах із метою забезпечення найбільш широкого доступу заінтересованих осіб до цієї інформації. Процедура проходження конкурсного добору детально прописана. У ЗВО впроваджено багаторівневий конкурсний добір. На першому етапі документи кандидатів розглядаються конкурсною (кадровою) комісією університету, до складу якої, крім адміністрації, входять фахівці різних підрозділів, зокрема, відділу якості освіти, ліцензування та акредитації, фахівець з питань запобігання та виявлення корупції; такий підхід сприятиме прозорості проведення процедури та якості надання освітніх послуг. При доборі враховуються наявність наукового ступеня, вченого звання, відповідність профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи, наявність навчально-методичних праць, опублікованих наукових статей, зокрема, у виданнях, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science впродовж останніх трьох років, стажування. Після розгляду конкурсною комісією за позитивного рішення кандидатура обговорюється на засіданні трудового колективу кафедри, на якій відкрита вакансія, надалі – на зборах трудового колективу факультету, затверджується на вченій раді Сумського НАУ. Проведена ЕГ експертиза засвідчує, що процедури конкурсного добору викладачів в Сумському НАУ є прозорими і забезпечують потрібний рівень академічної та професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників, задіяних до реалізації ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Центром забезпечення якості освіти Сумського НАУ проводиться анкетування роботодавців щодо змісту ОНП зі спеціальності 204 (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Результати-анкетування-роботодавців-щодо-змісту-ОП.pdf>), є рецензія на ОНП д.с.-г.н. Скляренка Ю. І., зав.лаб. тваринництва Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН (https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Рецензія-на-ОНП_204_ТВППТ.pdf). Це свідчить про врахування позиції роботодавців для вдосконалення освітньої програми з метою підвищення якості підготовки конкурентоспроможних фахівців на ринку праці. Частина здобувачів (Михалко О.Г.) є, за сумісництвом, науково-педагогічними працівниками кафедр факультету, де у подальшому планується їх працевлаштування. При проведенні інтерв'ювання учасників фокус-груп (гарант ОНП, науково-педагогічні працівники, здобувачі, роботодавці) підтверджено тривалу стабільну співпрацю з роботодавцями за різними формами, їх залучення до організації та реалізації освітнього процесу, підготовки і проведення науково-дослідної роботи, педагогічної діяльності, оснащення спеціалізованих навчально-наукових лабораторій (<https://youtu.be/Cwf7xyula1c>), підвищення кваліфікації НПП, виробничого стажування. При проведенні зустрічі (12.11.2020, день 1, зустріч 5) з роботодавцями, які є представниками провідних науково-дослідних установ галузі - Інституту розведення і генетики тварин ім. М.В. Зубця, Інституту сільського господарства Північного Сходу НААН, навчального закладу - Маловисторопський коледж СНАУ, Сумського обласного центру собаківництва КСУ, отримана висока позитивна оцінка взаємодії та співпраці у напрямі вдосконалення ОП, залучення представників роботодавців до проведення навчальних занять, розробки програм наукових досліджень, їх виконання.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

У ЗВО впроваджена практика залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, що відображено у підтвердженій інформації, яка представлена у відомостях самооцінювання, додатково отримано під час зустрічей з учасниками фокус-груп (д.с.-г.н., чл.-кор. НААН Полупан Ю.П. – Інститут розведення і генетики тварин ім. М.В.Зубця, д.с.-г.н. Скляренко Ю.І. – Інститут сільського господарства Північного Сходу НААН, Веклич Л.В., Сумський обласний центр собаківництва КСУ), інформація про залучення до аудиторних занять відповідно до укладених договорів д. мед.н., проф.. Досенко В.Є. (НДІ фізіології ім. Богомольця НАН) представлено на сайті (<https://btf.snau.edu.ua/moloko-z-genotipom-a2a2/>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Цільовою програмою освітньої діяльності Університету передбачено сприяння професійному розвитку викладачів, що зазначно у Статуті СНАУ (http://docs.snau.edu.ua/documents/normatyvni-documenty/statut_snau_2015.pdf). В Університеті вдосконалення професійної підготовки науково-педагогічних працівників регулюється «Положенням про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників» (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/2.pdf), відповідно до якого пропонуються власні програми Університету та інших закладів на підставі укладених договорів, різні види та форми навчання, прописано процедури організації навчання, періодичність та терміни, визнання результатів, їх врахування при проведенні атестації науково-педагогічних працівників. Урегульовані фінансові питання проходження стажування. Центр перепідготовки та підвищення кваліфікації СНАУ (<https://center.snau.edu.ua>) активно працює з викладачами ЗВО (як докази – інтерв'ю з адміністрацією закладу, зокрема, з директором Центру Тодерюк І.В., науково-педагогічними працівниками). Налагоджена співпраця щодо сприяння професійному розвитку викладачів з науково-дослідними

установами (Інститут розведення і генетики тварин ім. М.В. Зубця НААН, Інститут сільського господарства Північного Сходу НААН), виробничими підприємствами (група компаній «Глобіно» (<https://btf.snau.edu.ua/kafedri/>), Сумський обласний центр собаководства КСУ). Аналіз інформації щодо підвищення кваліфікації викладачів, які задіяні у підготовці здобувачів ОНП, що була надана на запит ЕГ, підтверджує комплексність запровадженої у ЗВО системи забезпечення всебічного професійного розвитку НПП, надання можливості ознайомлення з вітчизняним та закордонним досвідом, що зумовлює виконання професійних завдань на високому рівні та підвищення якості надання освітніх послуг.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Аналіз нормативних документів ЗВО (Статут СНАУ, (http://docs.snau.edu.ua/documents/normatyvni-documenty/statut_snau_2015.pdf), Положення про організацію та проведення підвищення кваліфікації та стажування педагогічних працівників (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/2.pdf), Колективний договір (<https://snau.edu.ua/kolektivnij-dogovir/>, <https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Зміни-до-Колдоговору-від-04.02.2020.pdf>), Положення про організацію освітнього процесу в Сумському національному аграрному університеті (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Положення_2015_Організація-освітнього-процесу.pdf), яке включає й Рейтингову систему оцінки діяльності науково-педагогічних працівників Сумського національного аграрного університету, Положення про преміювання працівників Сумського національного аграрного університету за публікацію наукових праць у виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/ПОЛОЖЕННЯ_Scopus-WoS_SNAU_243_25.07.2019.pdf), спілкування з представниками адміністрації університету, факультету, науково-педагогічними працівниками (12.11.2020, день 1, зустрічі 1,3; 13.11.2020, день 2, резервна та фінальна зустрічі) свідчать, що ЗВО має діючу систему матеріального та морального заохочення викладачів до удосконалення викладання, зокрема й іноземною мовою, яка включає як матеріальну складову (преміювання, надбавки до посадового окладу), так і засоби матеріального заохочення (подяки керівництва, представлення працівника до державних нагород та почесних звань, конкурси на кращу випускову кафедру та кращого викладача).

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Інтеграція у міжнародний науковий простір науково-педагогічних працівників та студентів через участь у наукових конференціях, стажуванні, публікації наукових робіт. Налагоджена співпраця з науково-дослідними установами, виробничими підприємствами. Дієва діюча система організації й підтримки адміністрацією підвищення професійної кваліфікації викладачів й наукових керівників

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

не виявлені

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Рівень відповідності А, згідно Положення про акредитацію (п. 7 розділу І) передбачає наступне: «повна відповідність або інноваційний/взірцевий характер», «недоліки відсутні». При проведенні акредитаційної експертизи встановлена повна відповідність за усіма підкритеріями: академічна та професійна кваліфікація викладачів та наукових керівників аспірантів забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання; є основним критерієм при проведенні конкурсного добору науково-педагогічних працівників, який є прозорим і зрозумілим; представники роботодавців та професіонали практики залучені до організації та реалізації освітнього процесу; Сумський НАУ має налагоджену систему організації та мотивації удосконалення професійної майстерності науково-педагогічних працівників. Недоліки не виявлені. Освітня діяльність за ОНП за першим підкритерієм, на наш погляд, має взірцевий характер так як всі викладачі, задіяні в освітній діяльності, мають науковий ступінь доктора або кандидата наук тієї спеціальності, яка найбільше наближена до кожної конкретної дисципліни (що перевищує вимоги ліцензійних умов № 1187 п.28, тому вважаємо це взірцевим), достатній досвід наукової, науково-педагогічної, педагогічної та професійної діяльності за спеціальністю, досвід стажування та підвищення кваліфікації (у т.ч. за кордоном) за різними напрямками, опубліковані наукові роботи та

тематика наукових досліджень підтверджують фахову спрямованість викладача. Усі науково-педагогічні працівники, які задіяні у реалізації ОНП, є авторами наукових публікацій у періодичних виданнях, які включені до наукометричних баз, рекомендованих МОН, зокрема Scopus або Web of Science Core Collection. Тому, застосовуючи голістичний підхід в оцінюванні, вважаємо, що відсутність недоліків, відповідність за всіма під критеріями і взірцевість підкритерію 6.1. надають підстави та не входять у протиріччя з Положенням про акредитацію (п. 7 розділу I) та методичними рекомендації для експертів Національного агентства щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми (стор. 2,3) (naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/09/Методичні-рекомендації_для-експертів.pdf).

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

В рамках проведення науково-дослідної роботи науковцями групи забезпечення ОНП виконуються наукові дослідження за державними тематиками, міжнародними проектами, що є джерелом залучення додаткових фінансових ресурсів для проведення наукових досліджень аспірантами. Експертній групі представлено відеоматеріали щодо матеріально-технічного забезпечення ОНП (<https://youtu.be/Cwf7xyula1c>), надані презентаційні матеріали щодо матеріально-технічних ресурсів, які задіяні у програмі підготовки здобувачів, проведена пряма трансляцією з навчально-наукових лабораторій, віварію, де утримують с.-г тварин різних видів, дресирувального майданчика. Зазначимо, що представлені матеріали свідчать про значне оновлення матеріально-технічної бази, створення сучасних лабораторій «Інноваційний модуль Hog Slat, «Технології переробки м'яса», «Технології переробки молока». На сайті закладу (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/polozhennya/>) представлена нормативна документація щодо діяльності науково-навчальних лабораторій «ПЛР діагностики в рамках проекту Erasmus+ KA2», «Електронної мікроскопії», «Лабораторія програмного забезпечення у тваринництві», «Навчально-наукова лабораторія з кінології», інші лабораторії не представлені. Для надання можливості дистанційного навчання створена система Moodle (<https://cdn.snau.edu.ua/moodle/>). Бібліотека університету (<https://library.snau.edu.ua>) забезпечена читальними залами, має достатній рівень забезпечення електронними ресурсами (<https://library.snau.edu.ua/elektronni-biblioteki/>), відкритим доступом до світових інформаційних ресурсів (<https://library.snau.edu.ua/svitovi-informacijni-resursi/>), <https://science.snau.edu.ua/rco-informs/>).

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

У процесі інтерв'ювання науково-педагогічних працівників та здобувачів (12.11.2020 р., день 1, зустрічі 2,3,4), керівників наукової бібліотеки, науково-дослідних лабораторій (13.11.2020 р., день 2, зустріч 6) визначено, що заклад забезпечує безоплатний доступ до всієї інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для забезпечення освітньої та наукової діяльності в межах освітньої програми. На основі заключених договорів СНАУ з науково-дослідними установами м. Суми, м. Київ здобувачі мають можливість використовувати наявне в цих установах лабораторне обладнання на безкоштовній основі. Аспірантка 2 року навчання Цзао Інь інь (QiaoYingying), згідно договору між СНАУ та Хенанським інститутом науки та технологій, при проведенні досліджень використовує обладнання, яке знаходиться у КНР. Проводиться анкетування учасників навчального процесу щодо їх потреб та інтересів, які враховуються при створенні освітнього середовища (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Результати-опитування.pdf>), але у наявних на сайті матеріалах результати відображені недостатньо. Активними в Університеті є представники студентського самоврядування та Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених <https://snau.edu.ua/studentskij-aktiv/>, які залучені до складу Вченої ради, Ради із забезпечення якості вищої освіти з делегуванням повноважень щодо представлення інтересів здобувачів при розгляді актуальних питань діяльності ЗВО.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

У ЗВО створено для здобувачів вищої освіти освітнє середовище, яке є безпечним для життя і здоров'я, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси, уникаючи небезпечних для людини ситуацій. Функціонує відділ з охорони праці, який розробляє, впроваджує та контролює дотримання вимог охорони праці у структурних підрозділах. Стан аудиторій, лабораторій задовільний, не викликає застережень. На території університету обмежено рух транспорту, здійснюється патрулювання громадським формуванням з охорони громадського порядку СНАУ «Добра воля» (<https://snau.edu.ua/gromadski-organizaci%d1%97/gromadske-formuvannya-z-oxoroni-gromadskogo-poryadku-snau-dobra-volya/>), є відділ охорони. Гуртожитки розміщені на території студмістечка. В гуртожитку № 3 функціонує медичний пункт. Структурним підрозділом Сумського НАУ є психологічна служба (<https://snau.edu.ua/psixologichna-sluzhba/>), фахівці якої проводять консультування, діагностику, профілактику, корекцію порушень психологічного стану, заходи психологічної просвіти; послуги надаються на безоплатній основі.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

У процесі зустрічей з представниками фокус-груп підтверджено створення у ЗВО середовища, в якому здобувачі вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, отримують підтримку і не залишаються без уваги. Освітня підтримка здійснюється викладачами, які задіяні у реалізації ОНП, а також науково-педагогічними працівниками інших структурних підрозділів ЗВО, співробітниками науково-дослідних лабораторій, бібліотеки шляхом надання інформації та консультацій щодо освітнього процесу, наукових досліджень, використання можливостей дистанційного навчання через систему Moodle. Організаційна підтримка надається керівництвом Університету, працівниками деканату, відділу аспірантури та докторантури (<https://science.snau.edu.ua/aspirantura/>), відділу міжнародних зв'язків (<https://snau.edu.ua/viddil-mizhnarodnyh-zvyazkiv/>), центру роботи з іноземними студентами (<https://snau.edu.ua/centr-po-roboti-z-inozemnimi-studentami/>), представниками студентського самоврядування (<https://snau.edu.ua/studentiskij-aktiv/>), Ради молодих вчених СНАУ та біолого-технологічного факультету, профспілкових організацій (<https://snau.edu.ua/profspilka-studentiv-ta-aspirantiv/>). Інформаційна підтримка надається шляхом інформування й залучення до участі у різноманітних заходах, які проводяться в Університеті та за його межами, вільного доступу до інформації, яка розміщена на сайті ЗВО, можливостей використання бібліотечного фонду, зокрема надається доступ до міжнародних наукометричних баз Scopus та Web of Science; студенти мають вільний доступ до мережі Internet. Налагоджена консультаційна підтримка з питань фахової діяльності, юридичних та психологічних питань. Здобувачі через структурні підрозділи Університету та організаційні об'єднання отримують соціальну підтримку - матеріальну допомогу, іменні стипендії, фінансову підтримку наукових публікацій у міжнародних виданнях, мають можливість поселення у гуртожитку, користування студентською їдальнею, відвідування спортивних секцій, гуртків художньої самодіяльності. Аспіранти, представники студентського самоврядування, профспілкової організації при співбесідах (12.11.2020, день 1, зустріч 2,4) позитивно оцінили запроваджену в ЗВО систему підтримки здобувачів вищої освіти.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

У ЗВО створено умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими потребами (Концепція освітньої діяльності Сумського національного аграрного університету (<https://drive.google.com/file/d/1MBOopEuPCM2M2oCWCsaoG3wkWrWRGcas/view>), Положення про організацію інтегрованого навчання осіб з особливими освітніми потребами у СНАУ http://docs.snau.edu.ua/documents/education/n_docs/Polojennya_OOOP4758.pdf), проводиться робота щодо створення безбар'єрного середовища на території і в приміщеннях Університету. Особи з особливими потребами не навчалися за ОНП 204.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Нормативними документами ЗВО (Статут, Кодекс академічної етики, Положення про освітній процес, Концепції освітньої діяльності) регламентується політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій. Документи розміщені на сайті Університету (<https://snau.edu.ua/normativni-dokumenty/>), є доступними для всіх учасників освітнього процесу, зрозумілі, наперед визначені. Розроблено і введено в дію «Положення про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації у Сумському національному аграрному університеті» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Положення-про-попередження-та-протидію-сексуальним-домаганням-та-дискримінації-в-СНАУ.pdf>.) Низка нормативних документів та освітніх матеріалів щодо протидії корупції розміщена на сайті ЗВО, в Антикорупційній програмі Сумського НАУ на 2020 р. (<https://snau.edu.ua/antikorupcijna-programa/>) представлено всі аспекти протидії корупції, зокрема політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій. В ході проведення інтерв'ювання учасників фокус-груп підтверджено їх ознайомлення з відповідними документами, обізнаність щодо варіантів інформування керівництва Університету про виникнення конфліктних ситуацій, можливості звернутися до керівництва факультету щодо проблемного питання (що свідчить про довірчі відносини здобувачів з керівництвом факультету й науково-педагогічними працівниками), відсутність випадків конфліктних ситуацій з приводу сексуальних домагань, дискримінації та корупції в процесі реалізації ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Системний підхід ЗВО щодо створення нових навчально-наукових лабораторій, які оснащені сучасним технологічним обладнанням. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів, враховані їхні потреби та інтереси, вони отримують всебічну (освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну) підтримку. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Інформація на сайті потребує значного доповнення з метою об'єктивного висвітлення стану лабораторної бази забезпечення ОНП. Відсутня інформація щодо анкетування здобувачів щодо їх задоволеності освітньою, організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Фінансове, матеріально-технічне, навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання, в Університеті створене якісне, безпечне середовище, здобувачі отримують освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій. Зауваження не є значними.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Заклад вищої освіти здебільше дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП визначені та регулюються Положенням про освітні програми у СНАУ (посилання у ЗСО коректне). Положення достатньо детально та всебічно описує функціонування ОП. В зазначеному документі зустрічаються деякі недоречності: положення містить інформацію про «групи зі змісту і якості освіти факультету» (п.3.1.5. стор 19), діяльність групи саме з такою назвою в Університеті не підтверджена. У пункті 3.11. стор 14 вказано, що «Одна й та ж сама особа може бути членом декількох проектних груп», що не відповідає вимогам п.27 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності № 1187. Однак у іншому нормативному документі університету «Положенні про проектні групи та групи забезпечення з розроблення і супроводження освітніх програм у СНАУ» (посилання у ЗСО коректне) у п.2.2.означена неточність виправлена. В цьому документі також визначені повноваження та відповідальність сторін в частині виконання процедур внутрішнього забезпечення якості освіти. При спілкуванні з гарантом ОП та керівником відділу забезпечення якості вищої освіти Скляр І.Д. встановлено, що внутрішні положення здебільше дотримані. Але є деякі невідповідності, так портфолію ОП, яке прописано в чинному положенні СНАУ, не було як таке представлено. Однак, документи, які згідно внутрішньої нормативної бази входять до цього портфолію, були представлені на сайті СНАУ та додані як відповіді на запити ЕГ. Згідно інформації, отриманої при аналізі ОНП від 2016 року, 2019 та 2020 років та при спілкуванні з членами проектної групи, перегляд ОНП здійснюється кожен рік, що не суперечить прописаним в документах термінам: щонайменше один раз на термін дії ОП (не менше 1 разу на 4 роки). За останній період були внесені зміни в ПРН, відбулось певне переформулювання компетентностей, змінені деякі освітні компоненти: у ОНП 2016 року була компонента «Методика і організація підготовки і написання дисертації», у ОНП 2019 року її немає, але є інша «Організація підготовки наукових публікацій». Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти врегульовано відповідним положенням СНАУ (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_yakist_osvity.pdf), яке корелює з вказаними вище нормативними документами.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОНП регулярно переглядають і оновлюють, залучаючи до цього процесу здобувачів вищої освіти через «проектні» групи та при неформальному спілкуванні. Так аспірант Михалко О. Г. згідно ЗСО є членом «проектної групи» ОНП за спеціальністю 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва з 2019 року, хоча в «Положенні

про проектні групи та групи забезпечення з розроблення і супроводження освітніх програм у СНАУ» (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Положення-про-Проектні-групи-та-групи-забезпечення-1_compressed-1.pdf.) п. 2.1. вказано, що до складу таких груп входять лише НПП. Під час он-лайн спілкування Михалко О.Г. не назвав себе при перелічуванні членів проектної групи, але підтвердив, що приймав участь у обговоренні змін до ОНП. При спілкуванні із здобувачами освіти (Свисенко С.В.) було підтверджено, що зміст освітніх компонентів, особливо вибіркового, планується з урахуванням наукових інтересів аспірантів, що відображається у включенні до змісту дисциплін специфічного матеріалу та тематик індивідуальних завдань. На сьогоднішній день здобувачі ступеня доктора філософії ОНП не входять до складу вченої ради університету, але опосередковано їх думка представлена через голову студентського самоврядування, заступника студентського ректора з навчальної та наукової діяльності, голову первинної профспілкової організації студентів та аспірантів СНАУ (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/СКЛІАД-ВЧЕНОЇ-РАДИ-НА-2019-2020.pdf>), а також представництво в Раді із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СНАУ. При он-лайн спілкуванні голова студентського самоврядування попередньої каденції (нещодавно пройшли перевибори) Галушко О. вказав на практику спілкування та співпраці із аспірантами ОНП, а саме Свисенко С. У положенні про освітні програми у СНАУ (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Положення-про-Освітні-програми-СНАУ-1.pdf>) п.3.1.4. стор 18. наголошено, що органи студентського самоврядування можуть подавати пропозиції та зауваження до змісту навчальних планів. Інтерв'юери підтвердили таку діяльність стосовно розширення годин в освітніх компонентах, відведених на вивчення питань наукового інтересу здобувачів. В університеті ведеться робота щодо анкетування аспірантів стосовно задоволеності дослідницькою інфраструктурою, науковим керівництвом, дослідницьким середовищем, системою оцінювання, наданими можливостями розвитку та інш. Результати такого анкетування детально проаналізовані та наявні в вільному доступі (https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/10/survey_phd_2020_oct.pdf) та на сторінці факультету (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Результати-опитування.pdf>). Інтерв'ювання здобувачів освіти підтвердило, що вони залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості освіти і ставляться до цього відповідально.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання здебільше залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Залучення роботодавців до удосконалення ОП прописано в «Положенням про освітні програми у Сумському національному аграрному університеті», (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Положення-про-Освітні-програми-СНАУ-1.pdf>), присутність роботодавців у процедурах забезпечення якості заявлена через експертні ради роботодавців (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Полож-про-експертну-раду-роботодавців-2.pdf>), але на сайті університету відсутня інформація щодо складу ради роботодавців, протоколи (чи інших) документів роботи цих рад. Наявна рецензія від роботодавця Скляренко Ю.І. стосовно якості ОНП та програмних результатів навчання (https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Рецензія-на-ОНП_204_ТВППТ.pdf), але документ не містить дати та пропозицій. На сайті присутня анкета для роботодавців (<https://snau.edu.ua/zabezpechennya-yakosti-osviti/monitoring-osvitnix-program/opituvannya/anketuvannya/>), при он-лайн зустрічі інтерв'юери підтвердили проходження анкетування та наявність договорів про співпрацю (Полупан Ю.П., Скляренко Ю.І.). Результати такого анкетування представлені на сайті (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/05/Результати-анкетування-роботодавців-щодо-змісту-ОП.pdf>). Анкети не містять даних, що ускладнює аналіз впливу думки стейкхолдерів на формування та удосконалення ОНП, до того ж конкретна пропозиція від трьох з чотирьох роботодавців: Бондаренка В.В. і Рудняка С.Г. Рекуна Ю.М., щодо видалення освітньої компоненти «Управління стадом» не знайшла підтримки. Під час інтерв'ю з роботодавцями підтверджена їх участь у вдосконаленні ОНП через анкетування та залучення до навчальних занять, проведення практики та спільних наукових досліджень. Особливістю третього освітнього рівня є орієнтованість здобувачів на науково-педагогічну діяльність, тому СНАУ також є роботодавцем для випускників за ОНП, а його працівники безпосередньо беруть участь у процесі періодичного перегляду ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. У «Положенні про освітні програми в СНАУ» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Положення-про-Освітні-програми-СНАУ-1.pdf>) п. 4.2.1. та п.4.2.2. прописано залучення випускників до удосконалення ОП як при адміністративному (здійснює деканат) так і при академічному (здійснює гарант) управлінні освітньою програмою. В спілкуванні заступник декана по навчальній роботі та якості освіти Вечорка В.В. підтвердила проведення такої роботи. На сайті біолого-технологічного факультету наведена інформація про «топ випускників» (<https://btf.snau.edu.ua/vipuskniku/top/>), з якими ведеться співпраця. В СНАУ діє Агроінтернатура (<https://center.snau.edu.ua/category/internship-news-ua/>), (<https://btf.snau.edu.ua/1325-2/>) діяльність якої пов'язана з підвищенням рівня практичної підготовки випускників, їх готовності до самостійної професійної діяльності. Функціонування Агроінтернатури здійснюється через тісну співпрацю з підприємствами, де інтерни працюють. Таким чином підтримується зв'язок з випускниками та відбувається аналіз щодо їх кар'єрного шляху. Існує благодійний фонд випускників СНАУ (<https://snau.edu.ua/gromadski-organizaciya%20197/blagodijnij-fond-vipusknikov-snau/>). Під час он-лайн зустрічі з представниками роботодавців з'ясувалось, що серед них є випускники ОП (Скляренко Ю.І.), які підтримують зв'язок з університетом, в тому числі і в розрізі удосконалення ОНП через безпосереднє спілкування з НПП так і через анкетування. Форми анкет наведені на сайті (<https://snau.edu.ua/wp->

content/uploads/2020/01/Анкета-для-опитування-випускників.pdf). Проводилися зустрічі випускників різних років (<https://snau.edu.ua/snau-zustrichav-vipusknikov/>), де з поміж різноманітних аспектів співпраці СНАУ з випускниками спеціальності обговорюється й питання успішного кар'єрного росту майбутніх фахівців у галузі виробництва та переробки продукції тваринництва, питання удосконалення ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості вищої освіти закладу спрямована на реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми та їх виправлення і впевнено запроваджується і функціонує. Принципи керування якістю закладені в стратегію якості університету, відображені в наступних документах: політика СНАУ у сфері забезпечення якості освіти (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polityka_yakosti_osvity.pdf), Положенні про систему забезпечення якості вищої освіти СНАУ (http://docs.snau.edu.ua/documents/education/quality/polojennya_yakosti_osvity.pdf), які акцентуються на відповідності європейським та національним стандартам якості вищої освіти; відповідальність закладу за якість освітньої діяльності та освіти; процесному підході; здійсненні моніторингу якості; системному підході; постійному підвищенні якості; залученні студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості та ін. (п.1.2.1.). При спілкуванні у фокус-групах ці напрями роботи були підтверджені. У СНАУ сформована розгалужена система внутрішнього забезпечення якості освіти: 1 рівень програмний – функції та відповідальність покладено на проєктну групу та гаранта ОП; 2 рівень - деканатський; 3 – загально університетський: функціонують Рада із забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти СНАУ <https://snau.edu.ua/zabezpechennya-yakosti-osviti/struktura-sistemi-yakosti-osviti/rada-iz-zabezpechennya-yakosti-osviti/>, відділ якості освіти, ліцензування та акредитації (<https://snau.edu.ua/zabezpechennya-yakosti-osviti/struktura-sistemi-yakosti-osviti/viddil-yakosti-osviti-litsenzuvannya-ta-akreditaciya/>). Приклади реагування системи на виявлені недоліки зафіксовані в рішеннях Ради із забезпечення якості освіти ... (<https://snau.edu.ua/rishennya-radi-iz-zabezpechennya-yakosti-osviti/>): так в п. 2 рішення від 20.10.2020 вказано на план удосконалення ОНП III рівня через інтернаціоналізацію факультету, в тому числі через «розвиток програм наукового та навчального обміну для здобувачів доктора філософії» (п. 2.2.1.). Протягом 2020 року відбулося чотири засідання Ради із забезпечення якості освіти (<https://snau.edu.ua/rishennya-radi-iz-zabezpechennya-yakosti-osviti/>). Але такі моменти як неповне врахування пропозицій роботодавців (наприклад стосовно ОК «Управління стадом»), децю неточне формулювання очікуваних результати навчання дисциплін (підпункт 2 критерію 2 цього звіту), свідчать про наявні резерви оптимізації практичного застосування внутрішньої системи керування якістю освіти в університеті. У п. 3.1.4. стор 18 положення про освітні програми вказано, що «з метою ... запобігання дублюванню, ... програми навчальних дисциплін розглядають на науково-методичній комісії Університету», однак при спілкуванні з НПП чіткого підтвердження такої процедури не було отримано.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми. Освітньо-наукова програма акредитується вперше, відповідно зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій саме цієї ОНП, не було. Однак у попередній час проводилась акредитація магістерських ОП за спеціальностями 181 та 208, під час яких були виявлені певні недоліки у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Результати бенчмаркінгу значні: на інституційному рівні: створено Відділ якості освіти, ліцензування та акредитації; введено в дію положення про експертні ради роботодавців, про організацію самостійної роботи студентів та контроль за нею, про попередження та протидію сексуальним домаганням та дискримінації (ЗСО містить коректні посилання). Результати здійснених новацій на рівні факультетів - призначено заступників деканів з якості освіти. Ведеться робота по удосконаленню механізму реалізації студентами індивідуальної траєкторії навчання – заклад намагається розробити ґнеблокову систему вибору варіативних дисциплін. Введено в дію наказом ректора No 367-К від 21 вересня 2020 року «Положення про порядок визнання в Сумському національному аграрному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній освіті» (<https://snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/Положення-.pdf>). Проводяться публічні заходи щодо популяризації академічної доброчесності.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою. Внутрішня нормативна база в сфері керування якістю в Університеті розроблена в широкому обсязі і має практичне застосування, яке позитивно сприймається академічною спільнотою. Впроваджено механізми оцінювання науково-педагогічної діяльності НПП на основі рейтингів (<http://docs.snau.edu.ua/documents/education/rating/VT.pdf>), а також оцінювання викладацької діяльності

студентами. Спількування в усіх фокус-групах підтвердило розуміння важливості застосування дієвих механізмів керування якістю у вищій освіті взагалі, в університеті і на ОНП особливо. Університет має визнання в цьому питанні і на міжнародному рівні – наявні результати акредитації інших ОП чеською агенцією якості (<https://snau.edu.ua/ocinka-yakosti-osviti/rezultati-akreditaci%1%97-chesko%1%97-agenci%1%97-yakosti/>). В цілому, спілкування з представниками академічної спільноти справляє позитивне враження щодо втілення культури якості та задоволеності процесами керування якістю в СНАУ.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Внутрішня нормативна база в сфері керування якістю розроблена в широкому обсязі, діє трьохрівнева внутрішня система керування якістю освіти в Університеті. Вдало розроблене та продуктивно функціонує система опитувань, он-лайн опитувань, наявний аналітичний аналіз та наочне представлення результатів. Зустрічі зі здобувачами освіти засвідчили їх високу зацікавленість щодо процесів керування якістю освіти, роботодавці підтвердили свою задіяність у освітньо-науковому процесі та участь в удосконаленні ОНП. Функціонує Агроінтернатура як поєднувальний механізм освіти і професійної діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Виявлені незначні розбіжності у документах внутрішньої нормативної бази системи внутрішнього забезпечення якості щодо складу проєктних груп та вимог до членів проєктних груп, не було формально наявним заявлене в положенні про освітні програми «портфоліо» ОП, не розкриті «групи зі змісту і якості освіти факультету». Робота експертних рад роботодавців висвітлена недостатньо, як і анкетування випускників.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ОП в контексті критерію 8 загалом відповідає вимогам: висока відповідність за підкритеріями 8.6. і 8.7., та незначні недоліки за іншими підкритеріями, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. Загальне враження від функціонування системи забезпечення якості позитивне. Ведеться комплексна робота і в університеті сформований позитивний клімат стосовно покращення якості освіти.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Обов'язки та права всіх учасників освітнього процесу в СНАУ передусім регулюються Статутом СНАУ, Положенням про освітній процес, Кодексом академічної етики, а також низкою інших положень, які розташовані веб-сайті СНАУ у вільному доступі в рубриці «Нормативні документи» (<https://snau.edu.ua/normativni-dokumenti/>), як і зазначено у відомостях самррціювання. ОНП та їх опис, навчальні плани, програма вступних іспитів, умови прийому та інша актуальна інформація для аспірантів - розміщена в рубриці «Аспірантура» (<https://science.snau.edu.ua/aspirantura/>). Під час інтерв'ювання учасники всіх фокус-груп підтвердили, що всі процедури і правила щодо провадження освітнього процесу чіткі, доступні та зрозумілі і всі послідовно їх дотримуються під час реалізації ОНП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проєкт з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» 2020 та 2021 років вступу, та інші проєкти усіх ОП, які реалізуються в СНАУ розміщено на веб-сайті університету у розділі «Аспірантура» під рубрикою «Освітньо -

наукові програми». Взагалі на сайті добре реалізований зворотній зв'язок і внизу сайту завжди є поштова, електронна адреси та інші соціальні мережі за якими можна надіслати свої побажання і зауваження до змісту ОП. У звіті про самооцінювання було зазначено не зовсім коректне посилання на проект ОНП, працююче посилання на проект ОНП (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/onp-texnologiya-virobnictva-i-pererobki-produkci%d1%97-tvarinnictva/>). Під час зустрічі, гарант засвідчив своєчасне оприлюднення проекту для громадського обговорення. Інтерв'ювання з роботодавцями, академічним персоналом та аспірантами підтвердило їхню участь у завчасному ознайомленні і процесі перегляду проекту ОНП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Інформація щодо ОНП, наведена на офіційному веб-сайті, є точною, коректною і зрозумілою. Розміщено у розділі «Аспірантура» у рубриці «Освітньо-наукові програми» веб-сайту СНАУ (<http://science.snau.edu.ua/aspirantura/osvitno-naukovi-programi/>). Робочі навчальні програми компонент ОНП розміщено за тим же покликанням (<https://btf.snau.edu.ua/aspirantura/onp-texnologiya-virobnictva-i-pererobki-produkci%d1%97-tvarinnictva/>), інформація виставляється на сайті своєчасно для обговорення та отримання зауважень та пропозицій від стейкхолдерів

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Всі правила і процедури, пов'язані з ОНП та освітнім процесом є публічними та прозорими і розміщені на офіційному сайті ЗВО. Інформація подається в повному обсязі та вчасно публікується на сайті СНАУ. Стейкхолдери мають змогу подати свої пропозиції та зауваження до проектів ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Деякі оприлюднені документи не містять дат, як то рецензії стейкхолдерів чи анкети роботодавців. Недостатнє оприлюднення на сайті інформації щодо співпраці - не представлено інформацію щодо Ради роботодавців.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Вимоги щодо публічності діяльності СНАУ виконуються. Інформація, яка оприлюднюється - достатня для того, щоб вступники мали повну картину щодо вступу на цю програму, а стейкхолдери – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за даною ОНП. Але немає

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю. Зміст ОНП, який відбивається на навчальних планах (починаючи від 2016 року) у 2020 року згідно включає: 1) освітню складову з набуття універсальних навичок дослідника та загальнонаукових компетентностей - 12 кредитів ЄКТС (ОК «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності», «комунікації в науковому середовищі», «Методологія проведення наукових досліджень», «Моделювання та планування наукового експерименту», «Філософія науки»); 2) освітню складову з набуття викладацьких навичок - відведено 13 кредитів ЄКТС (ОК

«Організація і методика проведення навчальних занять», «Комунікації у науковому середовищі»). Наявна педагогічна практика – 4 кредити ЄКТС. Спрямованість освітньої підтримки специфічного наукового напрямку спеціальності 204 здійснюється через ОК5 «Дослід в тваринництві», про що є підтвердження та позитивна оцінка від здобувачів освіти при спілкуванні у фокус-групі. Зміст ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів, в тому числі через вибіркові компоненти, і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької і викладацької діяльності за фахом. Аспіранти залучаються до процесу оновлення і формування ОНП та змістової наповненості компонентів, що підтверджено інтерв'юванням аспірантів, НПП та протоколами засідань кафедр.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Перевірка кваліфікації і наукових інтересів наукових керівників та співставлення їх з темами дисертаційних досліджень аспірантів показали відповідність напрямку досліджень наукових керівників з науковою діяльністю аспірантів, що підтвердило інтерв'ювання здобувачів та їх наукових керівників. Матеріали щодо відповідності наукової діяльності аспірантів напрямом досліджень наукових керівників представлено на сайті університету (<https://btf.snau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/Дотичність-тем-наук.-досліджень-аспірантів-напрямам-досліджень-керівників.pdf>).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

У межах ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» для проведення досліджень та їх апробації та опублікування результатів у Сумському національному аграрному університеті надаються наступні можливості: 1) Навчально-наукова лабораторія плр-діагностики; Наукова лабораторія електронної мікроскопії; Навчально-наукова лабораторія програмного забезпечення у тваринництві; Навчально-наукова лабораторія кінології; Інноваційний модуль hog slat; Науково виробнича база гк «Глобіно», обладнання університету; 2) Для проведення експериментів залучаються підприємства – партнери ІРТГ УААН, ІСГПС УААН, ІПФ НАН, група компаній «Глобіно», Агрохолдинг «Кернел», Кінологічний центр головного управління національної поліції; 3) щорічно видаються два наукових «Вісника СНАУ» (<https://snaubulletin.com.ua/index.php/ls/index>), який включено до переліку фахових видань України; 4) Є апробаційна рада, яка надання висновки про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації здобувача. Огляд матеріально технічного забезпечення, та інтерв'ю із здобувачами, їх керівниками та документи подані на сайті підтверджують всі ці факти. Наразі підготовлено 4 випуски журналу та супровідні документи з метою агестації на фахову категорію Б. У 2020 році університетом було проведено 2 внутрішніх Всеукраїнських конференцій (<https://science.snau.edu.ua/vnutrishni-konferenci%d1%97/>), у яких здобувачі третього рівня вищої освіти та їх наукові керівники взяли участь (наявні публікації). - в університеті функціонує сертифікована лабораторія, (<https://science.snau.edu.ua/naukovi-laboratori%d1%97/>), де здобувачі проводять необхідні дослідження.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Міжнародна діяльність СНАУ здійснюється згідно стратегії розвитку Сумського НАУ, яка розроблена на періоди 2015-2020рр. (<https://snau.edu.ua/strategiya/>). Нині поданий проєкт стратегії розвитку на сайті стратегії розвитку на періоди 2020-2025рр. (<https://science.snau.edu.ua/snauresearchstrategy2025/>). Співробітництво з зарубіжними партнерами реалізується з використанням різноманітних організаційних форм: від студентської та професорсько-викладацької академічної мобільності та участі в міжнародних конференціях, семінарах, «круглих столах» до реалізації спільних освітніх програм і участі у різних міжнародних наукових та освітніх організаціях. Станом на 1.09.2019 Сумським НАУ укладено більше 91 договорів про співробітництво із закордонними партнерами з 22 країнами. (<https://science.snau.edu.ua/internationalcolaborationua/nashi-mizhnarodni-zvyazki/>). Долучення аспірантів спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» до міжнародної академічної спільноти відбувається за сприяння наукових керівників, які беруть участь у міжнародних проєктах, таких як Чеський університет природничих наук м. Прага «Підтримка здатностей молодих співробітників університетів у сфері освіти, досліджень та науки в Україні» (<https://snau.edu.ua/mizhnarodni-proekty/cheska-agenciya-rozvitku/>), також приймають участь інших міжнародних наукових проєктах, таких як подвійний диплом, гранти, та ін. (<https://snau.edu.ua/mizhnarodni-proekty/>) Аспіранти приймають участь у міжнародних конференціях, публікуються у закордонних фахових виданнях: Journal Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development, Biosystems Diversity, Scientific reports, Web of Science. Аспіранти мають змогу взяти участь у міжнародних проєктах та грантах, таких як Erasmus+, Чеська агенція розвитку та deutscher akademischer austauschdienst. (<https://snau.edu.ua/mizhnarodni-proekty/mizhnarodni-proekti-ta-granti/>) однак відтерміновано через карантин.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Під час інтерв'ю з науковими керівниками аспірантів з'ясовано, що вони активно долучаються до виконання науково-дослідницьких проектів, зокрема є керівниками або виконавцями науково-дослідних тематик. Наприклад, ці результати здобувачі Михалко О.Г, Жижка С. В та їхній науковий керівник Повод М.Г мають у вигляді статі у виданнях індексованих в Web of Science. Інші аспіранти та їх керівники теж мають результати своєї сумісної праці у вигляді статей у вітчизняних фахових збірниках, наприклад Чех О. О та його науковий керівник Бордунова О. Г. Тематика дослідницьких проектів дотична до наукових досліджень аспірантів. Виконавці наукових тематик беруть участь у конференціях різних форматів, виступаючи з доповідями та публікуючи тези.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Під час інтерв'ювання усіх фокус-груп з'ясовано, що усі учасники ЗВО дотримуються академічної доброчесності, та ЗВО вживає необхідні заходи та постійно вдосконалює процедури щодо запобігання академічній недоброчесності учасників освітнього процесу. Нині на сайті ЗВО розміщені усі документи для забезпечення академічної доброчесності (<https://snau.edu.ua/zabezpechennya-yakosti-osviti/akademichna-dobrochesnist/>). У СНАУ задіяні два програмні продукти перевірки на антиплагіат: Unicheck (unicheck.com), що належить ТОВ «Антиплагіат» (договір №29 від 25.03.2019 року) та програмний продукт ТОВ «Плагіат» StrikePlagiarism.com (договір № 18-3-3 від 18.03.2019 року). В системі Unicheck університет планує у перспективі мати близько 15000 сторінок перевірки щорічно, в системі StrikePlagiarism.com на сьогодні 740 великих документів. Здобувачі освіти постійно інформуються щодо важливості автентичності власних інтелектуальних продуктів та методів відповідних перевірок.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

ОНП збалансована за спеціальними та загальними компетентностями, достатніми для генерування нових ідей, розв'язання комплексних проблем, оволодіння навичками дослідника, можливості ведення наукової та педагогічної діяльності, а також проведення власних наукових досліджень. Здобувачі вищої освіти за ОНП мають можливість формувати індивідуальний освітній напрямок, орієнтований на їхні наукові інтереси за рахунок вибору дисциплін та корегування їх змісту. У СНАУ добре розвинута матеріально-технічна база, яка дає можливість виконувати дисертаційні дослідження за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва». Технологічний факультет, на якому реалізовується ОНП, має кадровий склад з високою кваліфікацією викладачів, які мають достатній професійний досвід та значні наукові здобутки, що в перспективі дозволяє сформувавши відповідну спеціалізовану разову раду. Здобувачі вищої освіти і академічний персонал мають вільний доступ до інформаційних ресурсів баз даних Scopus та Web of Science та для пошуку наукової інформації через бібліотеку. Результати наукових досліджень викладачів і аспірантів представлено у міжнародному науковому середовищі, наявні публікації у виданнях WoS та у вітчизняних фахових виданнях. Процедури, стандарти, процедури і політика дотримання академічної доброчесності зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

На сьогодні розроблений лише проєкт стратегії розвитку СНАУ на 2020-2025рр. Рекомендації: 1) Прискорити оформлення стратегії розвитку СНАУ на 2020-2025рр як внутрішнього нормативного документу. 2) У подальшій діяльності з удосконалення ОНП приділити увагу дисциплінам професійного спрямування у сенсі їх відповідності сучасним науковим трендам у предметній області. 3) Оновити інформацію на сайті, що зв'язан з навчанням через дослідження. 4) Покращити робочі програми освітніх компонент з урахуванням кращих практик вітчизняних і зарубіжних партнерських ЗВО. 5) Більше уваги приділити участі здобувачів у міжнародних проектах та програмах академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

Загалом ОНП та освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 10 з недоліками, що не є суттєвими.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Отримано пояснення від членів проєктної групи СНАУ (Вечорка В.В.) стосовно причин можливих текстових запозичень. Вікторія Вікторівна наголошує, що при складанні ЗСО з метою якнайкращого формування документу за зразок були взяті деякі ЗСО інших закладів вищої освіти, і цим можна пояснити використання лінгвістичних кліше та усталених виразів. Змістовна частина ЗСО СНАУ має чітку відповідність до реальної практичної ситуації в закладі. Акредитаційна експертиза показала, що заявлене у ЗСО підтверджується практикою застосування. ЗСО в певному сенсі представляє з себе форму заповнення анкети, тому користь від ознайомлення з позитивними практиками інших ЗВО вища за недоліки формулювання чи наявність можливих запозичень. Стосовно наукових досліджень та автентичних робіт СНАУ продемонстрував високу свідомість академічної доброчесності.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Матеріально-технічна база БТФ СНАУ друга частина.pdf</i>	WrdBFhaxj3BnNlACuzC6AuWplzlm65SISzh+l6TZjh 4=
Додаток		

	<i>Матеріально-технічна база БТФ СНАУ третя частина.pdf</i>	YMZzHkgz9A1UAsygY5qOjRHczfisQj756nnwOAzYT 3k=
Додаток	<i>Матеріально-технічна база БТФ СНАУ перша частина.pdf</i>	wlSPyZfFgXUgthQZ4TMU+SFaPHqRFZEB9jvJmlS MRYS=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Васильєва Юлія Олександрівна

Члени експертної групи

Прокопенко Наталія Павлівна

Ткачов Анатолій Валерійович